

Le N° 4, recueilli en place au bord de la mer, près du couvent d'Iviron, est en tous points identique au N° 2, sauf la porosité de la roche qui est moindre et sa plus forte altération. L'altération paraît marcher de pair avec les noyaux plus foncés des cristaux d'actinote. Ces noyaux doivent donc être de composition un peu moins alcaline que celle des bords. Ces trois roches doivent être classées jusqu'à nouvel ordre dans le groupe V, zone moyenne de Grubenmann.

Comme à l'heure qu'il est les analyses quantitatives de ces roches ne sont pas encore prêtes, un certain aléas dans la classification pourrait persister.

Nous sommes également embarrassés de classer définitivement l'échantillon N° 3. L'examen macroscopique et microscopique nous pousse à rechercher une place parmi les représentants des amphibolites grenatiformes du groupe IV. La roche est en effet gris-rougeâtre, noduleuse. Au microscope on se rend compte que ces nodules sont composés de cristaux arrondis de hornblende (actinote) très volumineux, les sections de la zone [010] ou parallèles à (001) dominant, de cristaux de grenats rouges, noyés dans une pâte sériciteuse. Des grains volumineux d'une spinelle s'y adjoignent (picotite).

Les roches des groupes IV et V auraient une origine éruptive.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Ὁ συγγραφεὺς κατόπιν μιᾶς γενικῆς γεωλογικῆς ἐπισκοπῆσεως τοῦ κεντρικοῦ τμήματος τῆς χερσονήσου, «Ζώνης τῶν Μονῶν» ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, διαιρεῖ ταύτην εἰς κρυσταλλοσχιστώδη, εἰς ἡφαιστειογενῆ καὶ εἰς ἀσβεστολιθικὴν.

Ἐξετάζει κυρίως τὴν κρυσταλλοσχιστώδη, ἐν ᾗ καὶ ἐξάγει τὴν μεγάλην ἐξάπλωσιν τῶν κεροστιλβικῶν καὶ ἀκτινολιθικῶν σχιστολιθικῶν οὓς κατατάσσει, ἐν τέλει, εἰς τρεῖς ομάδας κατὰ Grubenmann τοῦ αὐτοῦ πετρογραφικοῦ ὀρίζοντος.

Διὰ τὴν ἡφαιστειογενῆ περιοχὴν ἀναφέρει μόνον τοὺς τύπους τῶν εὐρεθέντων λίθων, συνδέει δὲ τὴν ἐμφάνισιν δακτιῶν μετὰ τῆς παρουσίας χρυσοῦ ἐν μέρει καὶ αὐτοφυοῦς.

Ἡ μελέτη δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς προκαταρκτικὴ.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ.—Ἡ ἐξέλιξις τοῦ θρησκευτικοῦ βίου τοῦ Ἑλλήνου ἐφήβου*,
ὑπὸ **Γ. Θ. Σακελλαρίου.** Ἀνεκωνώθη ὑπὸ κ. Κ. Δουβουνιώτου.

Ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα τοῦ θρησκευτικοῦ βίου παρὰ τῶν ξένων τὸ πρῶτον ἀνα-

* **G. TH. SAKELLARIOU.**—The purpose of this investigation was to study the religious development of Greek youth. Ἐκ τοῦ Ψυχολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 1937.

Σημ.—Παρ' ἡμῖν ἀπόπειρα πρὸς θρησκευτικὴν ἔρευναν ἐγένετο τῷ 1934 ὑπὸ Δ. Ν. Μωραΐτου. Ἡ ἔρευνα ὅμως αὕτη δὲν εἶναι πλήρης, μηδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καθαρῶς ἐπιστημονικὴ, τὸ μὲν, διότι

ληφθεῖσα¹ καὶ παρ' ἡμῶν ἐσχάτως², περιστράφη κυρίως ἐν ἀρχῇ περὶ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν, ὡς βασικὴν θρησκευτικὴν ἔννοιαν, εἶτα δὲ περὶ τὰ θρησκευτικὰ ἢ τὰ προσωπικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τοὺς παράγοντας, οἵτινες ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὅλου θρησκευτικοῦ βίου.

Ἡ μέθοδος, ἣν διάφοροι ἐπιστήμονες ἐχρησιμοποίησαν, συνίστατο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἢ εἰς τὴν παρουσίαν πρὸ ομάδος Υ. σειρᾶς προτάσεων, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἀπολύτου πίστεως καὶ ληγουσῶν εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀπιστίαν, πρὸς ὑπογράμμισιν ἐκείνων ἐκ τῶν προτάσεων, αἵτινες ἀντεπροσώπευον τὰς πίστεις αὐτῶν³, ἢ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς πίστεως, σχετικῶς πρὸς τὴν φύσιν τοῦ Θεοῦ⁴.

Ἡ ἡμετέρα ἔρευνα: Ἐπιθυμοῦντες νὰ μελετήσωμεν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ θρησκευτικοῦ βίου τοῦ Ἑλλήνος ἐφήβου ἐδώσαμεν αὐτοπροσώπως εἰς 2000 Υ., ὧν τὰ 1000 ἄρρενα, μαθητὰς καὶ μαθητρίας Γυμνασίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἡλικίας 12 - 20 ἐτῶν, ψυχολογικὸν ἐρωτηματολόγιον⁵, περιέχον τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα:

- 1.—Φοιτᾶτε σήμερον τακτικώτερον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἢ πρότερον;
- 2.—Μεταλαμβάνετε τῶν ἀχράντων μυστηρίων περισσώτερον σήμερον ἢ πρότερον;
- 3.—Προσεύχεσθε σήμερον περισσώτερον ἢ πρότερον;
- 4.—Μελετᾶτε θρησκευτικὰ βιβλία; Ποῖα;
- 5.—Φοβεῖσθε περισσώτερον τὸν Θεὸν ἢ τὸν ἀγαπᾶτε;
- 6.—Ποῦ ἀποδίδετε τὴν αἰτίαν τῆς βελτιώσεως ἢ μὴ τοῦ θρησκευτικοῦ σας βίου;
- 7.—Τί θὰ ἐπεθυμεῖτε νὰ γίνῃ διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ σας βίου;

Πορίσματα: Πρὸς ἔλεγχον τῶν πορισμάτων κατενείμαμεν τὰ δεδομένα καθ' ομάδας ἡλικιῶν 12 - 14, 15 - 17, 18 - 20 ἐτῶν δι' ἀμφοτέρω τὰ φύλα, ὡς ταῦτα ἐμφαίνονται εἰς τοὺς ἐπομένους δύο πίνακας.

διεξήχθη ἐπὶ 100 μόνον Υ., τὸ δὲ καὶ δι' ἐρωτηματολογίου οὐχὶ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένου, ἔτι δὲ καὶ διότι δὲν ἐγένετο στατιστικὴ ἐπεξεργασία τῶν δεδομένων, ἀλλ' ἐξητάσθη μόνον τὸ ποῖον τοῦ θρησκευτικοῦ βίου ὠρισμένης περιόδου τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας.

¹ COLE, L.: Psychology of Adolescence, 1936, σ. 184.

² ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Γ.: Ψυχολογία τοῦ παιδός, σ. 207. — ΜΩΡΑΪΤΟΥ, Ν. Δ.: Θρησκευτικὴ ἀγωγή, 1935.

³ THURSTON, L. L.: Scales for the Measurement of Social Attitudes, University of Chicago Press, 1930.

⁴ KATZ, O. and ALLPORT, F. H.: Students Attitudes, Craftsman Press, 1931.

⁵ Τὸ ἐρωτηματολόγιον τοῦτο ἀποτελεῖ τμήμα τοῦ ὅλου ψυχολογικοῦ ἐρωτηματολογίου πρὸς ἔρευναν τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας. Βλ. Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 11, 1936, σ. 233 καὶ Ἐπετηρίδα φιλοσοφικῆς σχολῆς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 1937.

Η Λ Ι Κ Ι Α Ι	Ε τ η		Φοίτησις εἰς τὴν Ἑκκλησίαν	Θεία Μετάληψις	Προσευχή	Μελέτη θρησκ. βιβλίων	Ἀναγινωσκόμενα θρησκευτικὰ βιβλία
	12-14	Περισσότερον ἢ πρὶν	44.7 %	43.2 %	44.8 %		
		Ὀλιγώτερον ἢ πρὶν	33.8 %	20.4 %	22.4 %	κατὰ : 58.2 %	κατὰ : 31,1 % ἢ Κ. Δ. 10,3 % ἢ Π. Δ. 2,2 % τὸ περιοδικὸν «Ζωή» 4,4 % Βίοι τῶν Ἁγίων 3,7 % Σύνοψις 0,7 % «Θεία τραγωδία»
		Ὁμοίως ὡς πρὶν	17.1 %	34.3 %	28.3 %		
15-17	Περισσότερον ἢ πρὶν	28.4 %	22.3 %	33.4 %			18,8 % ἢ Κ. Δ. 6 % ἢ Π. Δ. 5 % Σχολικὰ θρησκευτικὰ βιβλία 4,6 % τὸ περιοδικὸν «Ζωή» 4,4 % Βίοι Ἁγίων 1,4 % Σύνοψις 0,6 % Δαυὶδ Τροπάρια 1,6 % Πράξεις Ἀποστόλων 0,4 % «Θεία τραγωδία» 0,2 % Ἀνατολικαὶ θρησκείαι 0,2 % «Ἀποκάλυψις»
	Ὀλιγώτερον ἢ πρὶν	57.1 %	39.5 %	38.6 %	κατὰ : 33.6 %		
	Ὁμοίως ὡς πρὶν	14.4 %	44.6 %	26.7 %			
18-20	Περισσότερον ἢ πρὶν	10.1 %	7.5 %	17.4 %			20 % ἢ Κ. Δ. 7,6 % ἢ Π. Δ. 4,8 % τὸ περιοδικὸν «Ζωή» 3,6 % Βίοι Ἁγίων 1,2 % Σύνοψις 0,4 % Θρησκείαι διὰ μέσου τῶν αἰώνων 0,4 % Ἐξαήμερος τοῦ Μ. Βασιλείου
	Ὀλιγώτερον ἢ πρὶν	7.4 %	40.1 %	37.7 %	κατὰ : 31.2 %		
	Ὁμοίως ὡς πρὶν	14.5 %	33.7 %	27.9 %			

APPENDIX

Συναισθήματα πρὸς τὸν Θεὸν	Ποῦ ἀποδίδεται ἡ βελτίωσις ἢ μὴ τοῦ θρησκευτικοῦ βίου	Τί θεωρεῖται ἀναγκαῖον διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ βίου
<p>69 % ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>10 % φοβοῦνται τὸν Θεὸν</p> <p>20,8% φοβοῦνται καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>0,7% σέβονται τὸν Θεὸν</p>	<p>κατὰ:</p> <p>16,2% εἰς ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν</p> <p>4,4% εἰς τὴν μελέτην θρησκευτικῶν βιβλίων</p> <p>3,6% εἰς γονεῖς καὶ συγγενεῖς</p> <p>1,5% εἰς τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν</p> <p>2,9% εἰς τὴν συναναστροφὴν</p> <p>0,7% εἰς τὴν εὐσέβειάν των</p> <p>2,9% εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν καὶ ἀγάπην</p>	<p>κατὰ:</p> <p>4,4% φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν</p> <p>0,7% ἴδρυσις κατηχητ. σχολείων</p> <p>2,9% θεία κηρύγματα</p> <p>1,5% μελέτη θρησκευτ. βιβλίων</p> <p>0,7% ἐνίσχυσις θρησκευτικῶν μαθημάτων</p> <p>3,7% Δευτέρα Παρουσία</p> <p>2,2% διαπαιδαγωγήσις θρησκευτικῶς τῆς κοινωνίας</p> <p>2,2% προσευχὴ</p> <p>1,5% μετάλληψις</p> <p>1,5% περισσοτέρα θρησκευτ. ἐπιμέλεια</p> <p>1,5% μικροτέρα διάρκεια τῆς λειτουργίας</p> <p>1,5% νὰ παύσῃ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ κλήρου</p> <p>1,5% νὰ ἐκλείψουν οἱ ἐχθροὶ τοῦ τοῦ Χριστιανισμοῦ</p> <p>1,5% ὥραία μουσικὴ</p>
<p>60,2% ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>16,3% φοβοῦνται τὸν Θεὸν</p> <p>12,3% φοβοῦνται καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>2,2% σέβονται τὸν Θεὸν</p> <p>0,4% ἀγνοοῦσιν ἂν ὑπάρχῃ Θεὸς</p> <p>0,2% ἐνθυμοῦνται εἰς δυσκόλους περιστάσεις τὸν Θεὸν</p>	<p>Πλὴν ἄλλων, κατὰ:</p> <p>8 % εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν</p> <p>4 % εἰς συγγενικά πρόσωπα</p> <p>5,4% εἰς τὸ σχολεῖον</p> <p>6,1% εἰς ἀμέλειαν ἢ περὶ ἄλλα ἀπασχόλησιν</p> <p>3,1% εἰς τὴν ἠθικὴν ἐξαχρείωσιν τῆς κοινωνίας καὶ δὴ τῶν κληρικῶν</p> <p>1,5% εἰς οἰκονομικά αἴτια</p>	<p>Πλὴν ἄλλων, κατὰ:</p> <p>5,8% μόρφωσις τοῦ κλήρου</p> <p>3,8% κηρύγματα</p> <p>6 % φοίτησις ὑποχρεωτικὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν</p> <p>0,8% παῦσις ἐκμεταλλεύσεως ἐκ μέρους τῆς ἐκκλησίας</p> <p>1,8% ἴδρυσις κατηχητικῶν σχολ. καὶ θρησκευτικῶν συλλόγων</p>
<p>62,7% ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>10,8% φοβοῦνται τὸν Θεὸν</p> <p>10,8% φοβοῦνται καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>3,6% σέβονται τὸν Θεὸν</p> <p>4,8% οὔτε τὸν φοβοῦνται οὔτε καὶ τὸν ἀγαπῶσι</p> <p>0,4% μισοῦσι τὸν Θεὸν</p>	<p>12,8% εἰς ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν</p> <p>4 % εἰς τὴν μελέτην θρησκευτικῶν βιβλίων</p> <p>0,8% εἰς τὴν φοίτησιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν</p> <p>3,2% εἰς τοὺς γονεῖς των</p> <p>2,8% εἰς τὸ σχολεῖον</p> <p>6,3% εἰς τὸ περιβάλλον</p> <p>2,5% εἰς τὴν ἀμέλειαν καὶ τὴν κακὴν συνήθειαν</p>	<p>κατὰ:</p> <p>4,8% θεῖον κήρυγμα</p> <p>1,2% ἢ μελέτη θρησκευτ. βιβλίων</p> <p>6,4% φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν</p> <p>1,6% ἐφαρμογὴ τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ</p> <p>2,4% αὔξησις τῶν ὥρων τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν</p>

Ε τ η		Φοιτήσις εἰς τὴν Ἑκκλησίαν	Θεία Μετάληψις	Προσευχὴ	Μελέτη θρησκ. βιβλίων	Ἀναγινωσκόμενα θρησκευτικὰ βιβλία
Η Λ Ι Κ Ι Α Ι	12-14	Περισσότερον ἢ πρὶν	57.0 %	39.2 %	62.6 %	κατὰ : 25,5 % ἡ Κ. Δ. 14,7 % ἡ Π. Δ. 9,3 % Βίοι Ἀγίων 2,8 % Σύνοψις 1,4 % περιοδικὸν «Ζωὴ» 0,7 % «Θεία τραγωδία»
		Ὀλιγώτερον ἢ πρὶν	19.8 %	12.6 %	22.4 %	
		Ὅμοίως ὡς πρὶν	20.5 %	46.1 %	26.3 %	
	15-17	Περισσότερον ἢ πρὶν	24.6 %	18.4 %	38.4 %	κατὰ : 12,4 % ἡ Κ. Δ. 3,6 % ἡ Π. Δ. 2,6 % περιοδικὸν «Ζωὴ» 2 % Σύνοψις 6 % Βίοι Ἀγίων 1,4 % Βίος Χριστοῦ 0,6 % «Θεία τραγωδία» 0,6 % Δαμασκηνὸς 0,8 % Πράξεις Ἀποστόλων 0,4 % Μαρτύρια Χριστιανῶν 0,4 % Διάφορα
		Ὀλιγώτερον ἢ πρὶν	40.6 %	22.0 %	21.8 %	
		Ὅμοίως ὡς πρὶν	22.6 %	44.6 %	27.6 %	
	18-20	Περισσότερον ἢ πρὶν	17.6 %	10.5 %	36.3 %	κατὰ : 13,2 % ἡ Κ. Δ. 6 % ἡ Π. Δ. 7,1 % Βίοι Ἀγίων 2,7 % Σχολικά 1,6 % περιοδικὸν «Ζωὴ» 1,6 % Πράξεις Ἀποστόλων 1,1 % Σύνοψις 0,5 % «Θεία τραγωδία»
		Ὀλιγώτερον ἢ πρὶν	49.5 %	40.7 %	30.8 %	
		Ὅμοίως ὡς πρὶν	20.3 %	36.5 %	25.3 %	

Συναισθήματα πρὸς τὸν Θεὸν	Ποῦ ἀποδίδεται ἡ βελτίωσις ἢ μὴ τοῦ θρησκευτικοῦ βίου	Τί θεωρεῖται ἀναγκαῖον διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ βίου
<p>72 % ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>4,7% φοβοῦνται τὸν Θεὸν</p> <p>20,2% φοβοῦνται καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>2,9% σέβονται τὸν Θεὸν</p>	<p>κατὰ:</p> <p>11,8% εἰς ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν</p> <p>4 % εἰς τὴν μελέτην θρησκευτικῶν βιβλίων</p> <p>10 % εἰς τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς</p> <p>7,5% εἰς τὸ μάθημα τῶν θρησκ.</p> <p>0,7% εἰς τὴν συναναστροφὴν</p> <p>0,1% εἰς τὴν εὐσέβειάν των</p> <p>0,3% εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν καὶ ἀγάπην</p>	<p>κατὰ :</p> <p>4,7% φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν</p> <p>11,5% ἰδρυσις κατηχητικῶν σχολ.</p> <p>6 % Θεῖον κήρυγμα</p> <p>6,4% μελέτη θρησκευτ. βιβλίων</p> <p>0,3% ἐνίσχυσις θρησκ. μαθημάτων</p> <p>1 % περισσοτέρᾳ θρησκευτικῇ ἐπιμέλειᾳ</p>
<p>65,4% ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>5,7% φοβοῦνται τὸν Θεὸν</p> <p>14,7% φοβοῦνται καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>5,5% σέβονται τὸν Θεὸν</p>	<p>πλὴν ἄλλων, κατὰ :</p> <p>16 % εἰς ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν</p> <p>8,8% εἰς συγγενικά πρόσωπα</p> <p>8,2% εἰς τὸ σχολεῖον</p> <p>2,6% εἰς ἀμέλειαν ἢ ἄλλην ἀπασχόλησιν</p> <p>2,4% εἰς τὴν ἡθικὴν ἐξαχρείωσιν τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ κλήρου</p> <p>0,4% εἰς οἰκονομικὰ αἴτια</p>	<p>πλὴν ἄλλων, κατὰ :</p> <p>2,4% μόρφωσις τοῦ κλήρου</p> <p>5,5% κηρύγματα</p> <p>3,2% ὑποχρεωτικὴ φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν</p> <p>1,2% παῦσις ἐκμεταλλεύσεως ἐκ μέρους τῆς ἐκκλησίας</p> <p>6 % ἰδρυσις κατηχητικῶν σχολῶν καὶ συλλόγων</p>
<p>74,2% ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>3,3% φοβοῦνται τὸν Θεὸν</p> <p>3,8% σέβονται τὸν Θεὸν</p> <p>2,7% θαυμάζουσι τὸν Θεὸν</p> <p>11,5% φοβοῦνται καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν</p> <p>3,8% οὔτε ἀγαπῶσιν οὔτε σέβονται τὸν Θεὸν</p> <p>0,5% δὲν πιστεύουσι Θεὸν</p> <p>0,5% λατρεύουσι τὸν Θεὸν</p>	<p>κατὰ :</p> <p>21 % εἰς ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν</p> <p>4 % εἰς τὴν μελέτην θρησκευτικῶν βιβλίων</p> <p>2 % εἰς φοίτησιν εἰς ἐκκλησίαν</p> <p>7,5% εἰς τὸ σχολεῖον</p> <p>3,5% εἰς τοὺς γονεῖς</p> <p>1,5% εἰς τὸ περιβάλλον</p> <p>4,5% εἰς τὴν ἀμέλειαν καὶ τὴν κακὴν συνήθειαν</p>	<p>κατὰ :</p> <p>8 % Θεῖον κήρυγμα</p> <p>7,5% μελέτη θρησκευτ. βιβλίων</p> <p>4,5% Φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν</p> <p>0,5% ἐφαρμογὴ τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ</p> <p>1 % ἐνίσχυσις τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν</p>

Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι:

1.—Εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 12-14 ἐτῶν τὰ θήλεα εἶναι θρησκευτικώτερα τῶν ἄρρένων, φοιτῶσι τακτικώτερον αὐτῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μεταλαμβάνουσι συχνότερον, προσεύχονται περισσότερον καὶ ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν περισσότερον. Τὰ ἄρρενα ὅμως μελετῶσιν ὀλίγον τι περισσότερον θρησκευτικὰ βιβλία.

Τὴν βελτίωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ των βίου τὰ ἄρρενα ἀποδίδουσι κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσίν των.

Ἡ ἐπίδρασις τῶν γονέων καὶ τῶν συγγενῶν ἐν γένει προσώπων εἶναι μεγαλότερα εἰς τὰ θήλεα, ἢ εἰς τὰ ἄρρενα.

Τὰ θρησκευτικὰ καὶ τὸ σχολεῖον ἐν γένει τὰ μέγιστα ἐπιδρῶσιν ἐπὶ τὰ θήλεα καθὼς ἐπίσης τὰ θεῖα κηρύγματα καὶ ἡ μελέτη θρησκευτικῶν βιβλίων, ἐνῶ ἡ συναναστροφὴ μετ' ἄλλων ἐπιδρᾷ περισσότερον ἐπὶ τὰ ἄρρενα. Ἀμφοτέρω, ἄρρενα καὶ θήλεα, ἀποδίδουσι τὴν αὐτὴν σχεδὸν σημασίαν εἰς τὴν φοίτησιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸς βελτίωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ των βίου.

Ἐκ τῶν θηλέων 11,5 % θὰ ἐπεθύμουν διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ των βίου τὴν ἴδρυσιν κατηχητικῶν σχολείων, ἐνῶ ἐκ τῶν ἄρρένων μόνον 0,7 %.

2.—Κατὰ τὴν περίοδον τῶν 15-17 ἐτῶν τὰ ἄρρενα φοιτῶσι τακτικώτερον τῶν θηλέων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μεταλαμβάνουσι συχνότερον αὐτῶν καὶ μελετῶσι περισσότερον θρησκευτικὰ βιβλία, ἐνῶ τὰ θήλεα προσεύχονται περισσότερον τῶν ἄρρένων.

Τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα μελετῶνται κυρίως ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν αὐτὴν εἶναι τὰ περιέχοντα ἱστορήματα ἐκ τῆς Π. καὶ Κ. Διαθήκης.

Εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ θρησκευτικοῦ τῶν ἐφήβων βίου μεγαλυτέραν ἐπίδρασιν ἔπ' ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἔχει ἡ ἀνάπτυξις καὶ μορφωσίς των σὺν τῇ ἡλικίᾳ.

Διὰ τὴν βελτίωσιν δὲ τοῦ θρησκευτικοῦ των βίου ἐπὶ μὲν τὰ ἄρρενα μεγαλυτέραν ἐπίδρασιν ἔχει ἡ τακτικὴ φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπὶ δὲ τὰ θήλεα τὰ θεῖα κηρύγματα.

3.—Κατὰ τὴν περίοδον τῶν 18-20 ἐτῶν τὰ θήλεα φοιτῶσι περισσότερον τῶν ἄρρένων εἰς τὴν ἐκκλησίαν, πλὴν ἀμφοτέρω φοιτῶσιν ὀλιγώτερον ἢ πρίν. Τὰ θήλεα μεταλαμβάνουσι συχνότερον τῶν ἄρρένων καὶ προσεύχονται τακτικώτερον αὐτῶν, ἐνῶ τὰ ἄρρενα μελετῶσι περισσότερον τῶν θηλέων θρησκευτικὰ βιβλία. Εἶναι δὲ καὶ εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν τὰ ἱστορήματα ἐκ τῆς Π. καὶ Κ. Δ. τὰ κυρίως ἀναγινωσκόμενα βιβλία, ὡς καὶ εἰς τὰς προηγουμένας ἡλικίας.

Ὡσαύτως παρατηρεῖται ὅτι καὶ τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀγαπῶσι περισσότερον τὸν Θεὸν ἢ φοβοῦνται Αὐτόν.

Εἰς τὴν μεταβολὴν δὲ τοῦ θρησκευτικοῦ των βίου μεγαλυτέραν ἐπίδρασιν ἔχει, ὡς καὶ εἰς τὴν προηγουμένην ὁμάδα, ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἡ μόρφωσις αὐτῶν σὺν τῇ ἡλικίᾳ.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τέλους τοῦ θρησκευτικοῦ των βίου ἐπὶ μὲν τὰ ἄρρενα μεγαλύτεραν ἐπίδρασιν ἔχει ἐπίσης ἡ φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐπὶ δὲ τὰ θήλεα, ἡ μελέτη θρησκευτικῶν βιβλίων.

Γενικῶς εἰπεῖν παρατηροῦμεν ὅτι:

1.—Ὁ θρησκευτικὸς βίος τῶν ἐλλήνων ἐφήβων, ὡς οὗτος ἐκφαίνεται εἰς τὴν φοίτησιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὴν θείαν μετέληψιν, τὴν προσευχὴν, τὴν μελέτην θρησκευτικῶν βιβλίων, τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην καὶ τὸν φόβον καὶ σεβασμὸν, ἐλαττωῦται καταφανέστατα ἀπὸ ἡλικίας εἰς ἡλικίαν καὶ εἰς τοὺς νέους καὶ εἰς τὰς νεάνιδας, σχηματιζομένων εἰς αὐτοὺς ἀμφιβολιῶν, λόγῳ καὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ περιβάλλοντος γενικῶς, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἀναπτυσσομένου ἐφήβου, τοῦ ζητοῦντος κατὰ κόρον ἐν παντὶ ἐρμηνεῖαν καὶ ἐξήγησιν κατανοητὴν καὶ πειστικὴν, κατὰστασις, ἐπιβάλλουσα εὐρὺν διαφωτισμὸν τῆς ἐλληνίδος νεότητος.

2.—Ἐν συγκρίσει πρὸς ξένους ἐφήβους, ὡς ἐξ ἐρευνῶν¹ παρὰ ξένων ἐπιστημόνων συνάγεται, ὁ Ἕλλην ἐφηβὸς παρουσιάζεται θρησκευτικώτερος, πρᾶγμα ἀποδοτέον εἰς τὴν μέριμναν καὶ στοργὴν τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ οἰκογενείας.

3.—Τὰ θήλεα γενικῶς εἶναι θρησκευτικώτερα τῶν ἀρρένων καὶ ὡς πρὸς τὴν φοίτησιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν θείαν μετέληψιν καὶ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν μελέτην θρησκευτικῶν βιβλίων, μολονότι κατὰ τὴν περίοδον τῶν 15-17 ἐτῶν τὰ ἄρρενα, ὡς πρὸς πλεῖστα τῶν ὡς ἄνω χαρακτηριστικῶν, ἐμφανίζονται θρησκευτικώτερα τῶν θηλέων.

4.—Αἱ νεάνιδες ἀμφιβάλλουσιν ὀλιγώτερον τῶν νέων, ἢ ἐλάττωσις δὲ τῆς θρησκευτικότητος αὐτῶν ἐμφανίζεται βραδύτερον ἢ εἰς τοὺς νέους, φαινόμενον μαρτυρούμενον καὶ παρὰ ξένων ἐρευνητῶν².

5.—Τὰ ἡμίση περίπου τῶν ἐξετασθέντων Υ. ἀναγινώσκουσι θρησκευτικὰ βιβλία: τὰ μᾶλλον δ' ἐξ αὐτῶν ἀναγινωσκόμενα εἶναι ἡ Κ. καὶ Π. Διαθήκη, ἡ μελέτη ὅμως τούτων βαίνει κατ' ἀντίστροφον λόγον πρὸς τὴν ἡλικίαν τῶν ἐφήβων.

6.—Οἱ Ἕλληνες ἐφηβοὶ σπουδασταὶ 18-20 ἐτῶν, κατὰ 4,3% θήλεα, καὶ 5,2% ἄρρενα, φαίνονται ὅτι ἔχουσιν ὑποστῆ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ὑλοφρόνων κηρηγμάτων, μὴ ἀγαπῶντες, ἢ μὴ φοβούμενοι, ἢ μὴ πιστεύοντες, ἢ καὶ μισοῦντες ἀκόμη (0,4% ἄρρενα) τὸν Θεόν.

7.—Ἡ φοίτησις εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ θεῖον κήρυγμα, ἡ ἴδρυσις κατηχητικῶν σχολείων καὶ ἡ μελέτη θρησκευτικῶν βιβλίων κρίνονται σπουδαιότερα μέσα βελτιώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ βίου παρὰ τῆς ἐλληνίδος νεότητος.

¹ Βλ. KATZ, O. and ALLPORT, F. H.: Ἐνθ. ἀν.

² Βλ. MACLEAN, A. H.: Idea of God, in *Protestant Religious Education*, Teachers College, *Contribution to Education*, N° 410.

SUMMARY

Two thousand (2000) boys and girls 12-20 years of age were personally examined on the following characteristics of religious life: attending church, holy communion, prayer, study of religious literature, fear and love for God, reasons for change from former religious attitudes, and opinions concerning furthering religious life.

The results of the investigation are as follows:

a.—There is a clear decline both in boys and girls in their religious life as they grow older.

b.—Greek youth is more religious as compared with youth of other countries.

c.—Girls are more religious than boys.

d.—The most read religious books are stories from the New and Old Testament.

e.—Only half of Greek youth read religious books.

f.—4.3% of grown Greek girls and 5.2% of boys seem to have been influenced by materialistic teaching. They neither believe in God nor love God. 0.4% of boys expressed hate of God.

ΦΥΤΟΧΗΜΕΙΑ. — Περὶ τῶν σακχάρων τοῦ καπνοῦ καὶ περὶ μιᾶς νέας μεθόδου προσδιορισμοῦ αὐτῶν*, ὑπὸ *Θαλῆ Β. Ἀνδρεάδου, Ἐρνέστ. Ι. Τοῦλ καὶ Ξενοφῶντος Ε. Μπινοπούλου.* Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Ἑμμ. Ι. Ἑμμανουήλ.

Ὅπως ὅλα τὰ χλωρὰ φυτὰ περιέχει καὶ ὁ καπνὸς διαλυτὰ σάκχαρα σχηματιζόμενα ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς ἀμέσου χλωροφυλλιακῆς συνθέσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐμμέσως, δι' ὑδρολύσεως ὕδατανθράκων μεγαλειτέρου μοριακοῦ βάρους κατὰ τὴν ἄδηλον διαπνοὴν τῶν φυτῶν.

Ὅταν κατὰ τὴν συγκομιδὴν τῶν καπνῶν, ἀποχωρίζεται τὸ φύλλον ἀπὸ τοῦ φυτοῦ, ἀνατρέπεται ἡ ἰσορροπία μεταξὺ τῶν διαφόρων βιοχημικῶν ἀντιδράσεων ἐντὸς τοῦ ὄργανου τούτου τοῦ φυτοῦ καὶ ὑπερισχύουν τὰ ἀποσυνθετικὰ φαινόμενα, ἥτοι ἡ διαλυτοποίησις καὶ ἡ καῦσις, μεταξὺ ἄλλων καὶ τῶν ὕδατανθράκων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ξηράσεως καὶ τῆς ζυμώσεως, αἱ ὁποῖαι ἀκολουθοῦν τὴν συγκομιδὴν τοῦ καπνοῦ, ἡ κατανάλωσις τοῦ ἀμύλου καὶ τῶν σακχάρων βαίνει προῖοῦσα, καὶ δὴ, κατὰ τὰ δεδομένα τῆς παλαιοτέρας βιβλιογραφίας^{1, 2}, εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε, καπνός, ἕτοιμος πρὸς βιομηχανοποίησιν νὰ θεωρῇται, ὅτι δὲν περιέχει εἰμὴ ἔχνη μόνον ἐκ τῶν συστατικῶν τούτων.

* TH. ANDREADIS, E. TOOLE ET X. BINOPOULOS. — Les matières sucrées du tabac et leur dosage par une nouvelle méthode. — Ἐκ τοῦ Καπνολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἑλλάδος.